

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

Hüseyin Dayıoğlu

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Yöneticisi

dayiogluhuseyin@gmail.com, ORCID:0000-0003-0036-9109

Özet

Uzun imparatorluk geçmişi ve uluslararası sistemdeki güçlü pozisyonu günümüzde de Birleşik Krallık'ı etkilemektedir. Krallık, tarihi boyunca Kuzey ve Güney Amerika, Asya, Avustralya ve Afrika'daki kolonileri ile yoğun ilişki kurmuş, Avrupa'da da uzun ve kanlı sayısız savaşlar yaşamıştır. Bu durum krallığın, diğer kıtalarla, Avrupa ile kıyaslandığında daha fazla ilişki kurmasına yol açmıştır. Siyasi duruşu, coğrafi özellikleri ve gelenekten gelen durumu nedeniyle krallık, 1973'te üye olduğu Avrupa Birliği içerisinde hiçbir zaman öne çıkan bir ülke olmamıştır. Diğer birlik ülkeleri, krallığı yapısal açıdan ayrılmaz bir üye sayabilmek için birçok aıdan yetersiz görmüştür.

Anahtar Kelimeler: Birleşik Krallık, Avrupa Birliği, Ticaret Hacmi

Deconstruction of the Trade Volume Between the United Kingdom and the European Union

Abstract

Its long imperial history and its strong position in the international system still influence the United Kingdom today. Throughout its history, the Kingdom has established intensive relations with its colonies in North and South America, Asia, Australia and Africa, and has experienced numerous long and bloody wars in Europe. This situation has led to the fact that the kingdom has established more relations with other

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

continents compared to Europe. Due to its political stance, geographical characteristics and traditional status, the kingdom has never been a prominent country in the European Union, of which it became a member in 1973. The other countries of the union considered the kingdom insufficient in many respects to be considered an integral member from a structural point of view.

Key Words: United Kingdom, European Union, Trade Volume

KURAMSAL ÇERÇEVE VE TABLO ANALİZLERİ

Birleşik Krallık-Avrupa Birliği Ticaret Hacmi

Brexit'in Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği ekonomi ilişkisine olası etkisini ele alırken Brexit referandumu öncesi ve sonrasında mevcut Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği'nin dış ticaret hacmini ortaya koyması bakımından, Birleşik Krallık'ın 1999-2018 yılları arasında Avrupa Birliği'yle ve Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle yaptığı mâl ve hizmet ihrâcat ve ithâlat rakamını gösteren aşağıdaki iki şekli (Ward, 2021) incelemek gerekir.

Tablo 1: Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği ile Ticareti, 1999-2018

UK trade with the EU, 1999 - 2018					
Goods and services					
	Exports		Imports		Balance
	£ billion	% of total	£ billion	% of total	£ billion
1999	133.9	53.8%	147.0	55.9%	-13.1
2000	146.8	53.2%	157.3	53.3%	-10.4
2001	153.2	53.7%	171.1	55.1%	-17.9
2002	155.1	54.0%	184.5	58.1%	-29.4
2003	156.5	52.2%	189.2	57.7%	-32.7
2004	160.7	51.3%	196.4	56.6%	-35.7
2005	178.6	51.2%	214.9	56.2%	-36.3
2006	215.6	53.9%	243.7	56.7%	-28.1
2007	196.5	50.2%	229.4	54.4%	-32.9
2008	213.6	49.8%	244.2	52.7%	-30.5
2009	196.9	48.3%	225.8	52.1%	-28.9
2010	217.7	48.1%	247.8	51.1%	-30.1
2011	243.3	47.7%	265.7	50.6%	-22.4
2012	233.8	45.6%	271.8	51.0%	-37.9
2013	235.8	44.2%	287.5	51.7%	-51.7
2014	237.6	44.8%	293.0	52.6%	-55.5
2015	224.5	42.4%	294.0	52.8%	-69.4
2016	248.0	43.7%	318.2	53.0%	-70.2
2017	280.9	44.7%	345.4	52.8%	-64.5
2018	291.0	45.3%	357.4	52.6%	-66.4

Source: ONS series L84Y, L864, IKBH, IKBI, L86I

Tablo 2: Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği Üyesi Olmayan Ülkelerle Ticareti, 1999-2018

UK trade with non-EU countries, 1999 - 2018					
Goods and services					
	Exports		Imports		Balance
	£ billion	% of total	£ billion	% of total	£ billion
1999	114.9	46.2%	116.2	44.1%	-1.3
2000	129.2	46.8%	137.8	46.7%	-8.6
2001	132.1	46.3%	139.3	44.9%	-7.2
2002	131.9	46.0%	133.2	41.9%	-1.3
2003	143.5	47.8%	138.5	42.3%	5.0
2004	152.4	48.7%	150.3	43.4%	2.1
2005	170.1	48.8%	167.3	43.8%	2.8
2006	184.1	46.1%	186.3	43.3%	-2.2
2007	194.7	49.8%	192.5	45.6%	2.2
2008	215.5	50.2%	219.1	47.3%	-3.7
2009	211.2	51.7%	207.2	47.9%	4.0
2010	235.2	51.9%	237.2	48.9%	-1.9
2011	266.3	52.3%	258.9	49.4%	7.4
2012	279.5	54.4%	261.6	49.0%	17.9
2013	298.0	55.8%	269.0	48.3%	28.9
2014	293.1	55.2%	263.6	47.4%	29.5
2015	305.5	57.6%	262.6	47.2%	42.9
2016	319.5	56.3%	281.6	47.0%	37.9
2017	348.2	55.3%	308.8	47.2%	39.4
2018	351.2	54.7%	322.6	47.4%	28.7

Source: ONS series L84Z, L865, IKBH, IKBI, L86J

Yukarda sunulan iki şekildeki veriler ışığında Avrupa Birliği-Birleşik Krallık dış ticaret hacmi konusunda şu çıkarımları yapmamız mümkündür (Ward, 2021):

Bir bütün olarak ele alındığında şüphesiz ki Avrupa Birliği, hâlen Birleşik Krallık'ın en büyük ticaret ortağı olmaya devam etmektedir. 2018 yılında Birleşik Krallık, toplam ihrâcâtının yüzde 45'ini Avrupa Birliği'ye yapmıştır.

Toplam ithâlatının ise yaklaşık yüzde 53'ünü Avrupa Birliği'den yapmıştır. Son 19 yıl boyunca Birleşik Krallık-Avrupa Birliği ticaret hacminde oransal olarak azalma gözlenirse de Avrupa Birliği, Birleşik Krallık'ın en büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir.

Ülke bazında bakıldığında ise Avrupa Birliği, Birleşik Krallık'ın ihrâcatının yaklaşık yüzde 20'sinin yapıldığı ve ithâlatının yüzde 10'unun yapıldığı ülke olarak Birleşik Krallık'ın en büyük ticaret ortağıdır (Ward, 2021).

Avrupa Birliği üyesi ülkeler bakımından değerlendirildiğinde ise, Avrupa Birliği üyesi olan Birleşik Krallık'ın en büyük ihrâcat ortakları ve toplam ihrâcat içindeki payları sırasıyla; Almanya (yüzde 8.7), Hollanda (yüzde 6.9), Fransa (yüzde 6.5), İrlanda (yüzde 5.5), İtalya (yüzde 3.2), Belçika (yüzde 3.0), İspanya (yüzde 2.8) ve İsveç (yüzde 1.6)'tir. AB üyesi olan Birleşik Krallık'ın en büyük ithâlat ortakları ve toplam ithâlat içindeki payları (Ward, 2021) sırasıyla; Almanya (yüzde 11.6), Hollanda (yüzde 7.2), Fransa (yüzde 6.5), İspanya (yüzde 4.7), Belçika (yüzde 4.3), İtalya (yüzde 3.8) ve İrlanda (yüzde 3.2)'dir (George, 2020).

Ayrıca, Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'ye olan ihrâcatı Birleşik Krallık'ın GSYİH'sının yüzde 12'sini oluşturmaktadır. Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle Ticaret hacimlerine baktığımızda ise; 1999 yılında Birleşik Krallık ihrâcatının yüzde 46'sı Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle yapılırken, 2018 yılında ise bu oran yüzde 54.7'ye yükselmiştir (Cameron, 2021).

Mâl ve Hizmet Ticareti

Aşağıda sunulan tablodan da görüleceği üzere Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'yle ve Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle olan toplam mâl ve hizmet ticareti rakamlarına göz atarsak; Birleşik Krallık, Avrupa Birliği ülkelerinden 357 milyar Pound'luk mâl ve hizmet ithâlatı gerçekleştirmiştir, bu rakam toplam Birleşik Krallık ithâlatının yüzde 53'üne tekabül etmektedir.

Birleşik Krallık, Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelere 351 milyar Pound'luk mâl ve hizmet ihrâcatı gerçekleştirmiştir, bu rakam toplam Birleşik Krallık ihrâcatının yaklaşık yüzde 55'ine tekabül etmektedir (Ward, 2021).

Tablo 3: Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği Üyesi Olan ve Olmayan Ülkelerle Ticareti, 2018

UK trade with EU and non-EU countries 2018					
Goods and services					
	Exports		Imports		Balance
	£ billion	%	£ billion	%	£ billion
EU	291.0	45.3%	357.4	52.6%	-66.4
Non-EU	351.2	54.7%	322.6	47.4%	28.7
Total	642.2	100.0%	680.0	100.0%	-37.7

Source: ONS, Pink Book

Birleşik Krallık, Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerden yaklaşık 323 milyar Pound'luk mâl ve hizmet ithâlatı gerçekleştirmiştir, bu rakam toplam Birleşik Krallık ithâlatının yüzde 47'sine tekabül etmektedir.

Dolayısıyla Avrupa Birliği ülkeleri ile toplam mâl ve hizmet ihrâcâtında Birleşik Krallık, 66 milyar poundluk bir açık verirken, Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle toplam mâl ve hizmet ihrâcâtında ise yaklaşık 29 milyar poundluk bir fazla vermektedir.

Birleşik Krallık, mâl ticareti bakımından hem Avrupa Birliği üyesi ülkelerle hem de Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle yaptığı ticarete açık verirken, hizmet ticareti bakımından ise hem Avrupa Birliği üyesi ülkelerle hem de Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle yaptığı ticarete fazla vermektedir.

2018 yılı itibariyle Birleşik Krallık, toplam mâl ihrâcâtının yüzde 50'sini ve toplam hizmet ihrâcâtının yüzde 40'ını Avrupa Birliği'ye gerçekleştirmekte, toplam mâl ithâlatının yüzde 54'ünü ve toplam hizmet ithâlatının da yüzde 48'ini de Avrupa Birliği'den gerçekleştirmektedir (Tusk, 2020).

GSYİH Büyüme Oranı

AB Komisyonu, Avrupa Birliği Parlamentosu, OECD, Dünya Bankası, IMF, Birleşmiş Milletler ve Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı'nın Birleşik Krallık ekonomisi, Avrupa Birliği ekonomisi ve

Euro Bölgesi ekonomisindeki GSYİH büyüme oranları hakkındaki tahminlerinin tamamı, adı geçen kuruluşların raporlarından alınıp aşağıdaki tabloda birleştirilerek karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

Tablo 4: Birleşik Krallık'ın GSYİH Büyüme Oranı

Kurum/ Kuruluş	2018	2019	2020 (Korona öncesi tahminler)	2020	2021 (Korona öncesi tahminler)	2021	2022	2023
AB Komisyonu	1.3	1.3	1.2	- 8.3	1.2	6		
Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı	-	1.3	1.1/1.2		1.5		1.7	1.7
IMF	-	1.2	1.4	-6.5	4			

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

BM	-	-	1.2		1.8			
OECD	1.3	1.4	1.1					

AB Komisyonu'nun raporuna göre (European Commission, Şubat 2020) Avrupa Birliği- Birleşik Krallık ilişkilerindeki belirsizliklere rağmen Birleşik Krallık'taki GSYİH büyümesi 2018'de olduğu gibi 2019 ve 2020 yılında da büyümüştür. 2021 yılında büyümenin genel olarak istikrarlı olacağı beklenilmekte olup GSYİH büyümesinin 2021 yılında yüzde 1.2 olarak gerçekleşmesi beklenilmektedir.

Reel ücret artışı ve 2021 yılındaki genişletici maliye politikaları ile desteklenen özel tüketimin büyümenin temel faktörü olacağı beklenilmektedir. Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'yle gelecekte tesis edilecek ticarî ilişkisi hakkındaki belirsizlikler nedeniyle yatırımların düşük olacağı, ihrâcâtın ise olumsuz etkileneceği beklenilmektedir. Koronavirüs pandemisi sonrası Bahar 2020 raporuyla tahminlerini güncelleyen Avrupa Birliği Komisyonuna göre (European Commission, Bahar 2020) 2018 yılında yüzde 1.3 büyüyen Birleşik Krallık GSYİH'sı, 2019 yılında yüzde 1.4 büyümüştür.

Alınan karantina tedbirleri bir çok ekonomi sektördeki faaliyetleri yavaşlatmıştır, dolayısıyla özel tüketim ve yatırımlar 2020'de keskin bir şekilde azalmıştır. Başta özel tüketim harcamalarının artması olmak üzere kamu harcamalarının ve yatırımların artışının büyümeye olumlu katkı yapacağı beklentisi sebebiyle 2021 yılında Birleşik Krallık GSYİH'nın yüzde 6 büyümesi beklenilmektedir.

Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı tarafından Aralık 2019'da 27 farklı kuruluşa yaptırılan kısa vadeli ekonomi beklenti çalışmalarına göre, Birleşik Krallık'ın GSYİH Büyüme oranı 2019 yılı

boyunca yüzde 1.3 seviyesinde gerçekleşmiş olup bu oranın 2020 yılı boyunca yüzde 1.1 dolaylarında gerçekleşmiştir. Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı tarafından Aralık 2019'da 21 farklı kuruluşa yaptırılan 2019-2023 yılları arasını kapsayan orta vadeli ekonomi tahminlere göre ise, 2019 yılında yüzde 1.3 olan GSYİH oranının 2021, 2022 ve 2023 yıllarında sırasıyla ortalama yüzde 1.5, yüzde 1.7 ve yüzde 1.7 olacağı beklenilmektedir.

Dolayısıyla sözkonusu çalışmalara göre GSYİH büyüme oranı orta vadede artış gösterecektir (HM Treasury, 2020). Brexit referandumunun gerçekleştirildiği 2016 yılında Birleşik Krallık ekonomisine ilişkin makroekonomi gelişmelere göz attığımızda, büyüme hızı tedrici olarak azalarak 2016 yılında yüzde 1.8 olarak gerçekleşmiş, 2017 yılının ilk yarısında ise yüzde 1.1 olarak gerçekleşmiştir. Haziran 2016 sonrasında kısa dönemli güven göstergeleri azalmış, bir çok ticarî mülkiyet fonlarının ticareti askıya alınmış ve Birleşik Krallık'ın ülke kredi notu düşmüştür (OECD, 2020).

Bu süreçte Birleşik Krallık'ın uyguladığı para ve maliye politikalarına göz atacak olursak, para politikasının geçmişten beri Birleşik Krallık ekonomisine oldukça destekleyici etkileri olmuştur. 2016 Ağustos başında Birleşik Krallık Merkez Bankası Brexit kararı sonrası ekonomi etkinliği arttırmak için ilave bir teşvik paketi uygulamaya koymuş ve bu kapsamda politika faizini yüzde 0.25'e indirmiş, (toplam varlık alımları stokunu GSYİH'nın yüzde 20'sinden yüzde 23'üne arttırmak) parasal genişleme politikasını yeniden başlatmış, (GSYİH'nın yüzde 5'ine kadar olan Merkez Bankası rezervleri ile politika faizine yakın faiz oranlarında bankalara borç sağlayarak) Süreli Finansman Şemasını uygulamaya koymuştur.

Bütün bu önlemler, tüketici harcamalarını ve tüketici kredilerini arttırmak olumlu gelişmeler sağlamıştır ancak belirsizliğin olumsuz etkilerini ve yatırımlardaki düşük kurumsal risk iştahını (risk appetite) dengeleyememiştir (OECD, 2020).

Reel Kişi Başına Hasıla

Ekim 2019 tarihli IMF raporuna göre (IMF, Ekim 2019), satın alma gücü paritesine göre Birleşik Krallık'taki reel kişi başına hasıla 2019 yılında yüzde 0.6, 2020 yılında yüzde 0.9 artış göstermiş, 2024 yılında ise yüzde 1.1 artış gösterecektir.

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

Karantina tedbirleri sonrası Nisan 2020 sayısıyla güncellenen IMF tahminlerine göre ise, satın alma gücü paritesine göre Birleşik Krallık'taki reel kişi başına hasıla 2019 yılında yüzde 0.8 artış göstermiş, bu durum 2020 yılında yüzde 7 azalmış ve 2021 yılında ise yüzde 3.5 artış gösterecektir. IMF'in bu tahminleri aşağıdaki tabloda birleştirilerek özetlenmiştir (IMF, Nisan 2020).

Tablo 5: Birleşik Krallık'taki Reel Kişi Başına Hasıla Büyüme Oranı

Kurum/Kuruluş	2019	2020 (Korona öncesi tahminler)	2020	2021 (Korona öncesi tahminler)	2021	2024
IMF	0.6/0.8	0.9	-7.0	-	3.5	1.1

Enflasyon

AB Komisyonu, IMF, OECD, Avrupa Birliği Merkez Bankası ve Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı gibi çeşitli kuruluşların Birleşik Krallık'taki, Avrupa Birliği'deki ve Euro Bölgesindeki enflasyon tahminleri aşağıdaki tabloda birleştirilerek özetlenmiştir.

Tablo 6: Birleşik Krallık'taki Enflasyon Oranı Tahminleri

Kurum/Kuruluş	2018	2019	2020 (Korona öncesi tahminler)	2020	2021 (Korona öncesi tahminler)	2021	2022	2023
AB Komisyonu	2.5	1.8	1.7	1.2	2.0	2.1	-	-
Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı	-	1.8	1.8	-	1.9	-	2.1	2.1
IMF	-	1.8	1.9	1.2	-	1.5	-	-

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

OECD	-	2.3	2.1	-				
------	---	-----	-----	---	--	--	--	--

AB Komisyonunun Şubat 2020 raporuna göre (European Commission, Şubat 2020) Birleşik Krallık'ta 2019 yılında yüzde 1,8; 2020 yılında yüzde 1.7 olarak gerçekleşen tüketici fiyatları enflasyonunun ve 2021 yılında yüzde 2 olarak gerçekleşmesi beklenilmektedir.

Komisyon Mayıs 2020'de yayınladığı raporda ise (European Commission, Bahar 2020) düşük enerji ve hizmet fiyatları sebebiyle 2019 yılında yüzde 1.8; 2020 yılında yüzde 1.2'ye düşmüş olan tüketici fiyat enflasyonunun, 2021 yılında ise yüzde 2.1'e yükseleceğini öngörmüştür.

Aralık 2019'da Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı tarafından yayınlanan kısa dönem tahminleri raporuna göre, Birleşik Krallık'taki ortalama Tüketici Fiyat Endeksi (CPI) 2019 yılı boyunca ortalama yüzde 1.6 civarında gerçekleşmiş, Perakende Fiyat Endeksinin (RPI) ise 2019 yılı boyunca ortalama yüzde 2.2 civarında gerçekleşmiştir (Ward, 2021).

2020 yılında ise bu oranlar bir miktar artarak, CPI ortalama yüzde 1.9 civarında gerçekleşmiştir, RPI ise ortalama yüzde 2.6 civarında gerçekleşmiştir (HM Treasury, 2020).

Aralık 2019'da Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı tarafından yayınlanan Orta Vadeli beklentiler raporuna göre ise Birleşik Krallık'ta CPI, 2019 yılı boyunca ortalama yüzde 1.8 civarında gerçekleşmiş, olup bu oranın 2021, 2022 ve 2023 yıllarında artarak sırasıyla ortalama yüzde 1.9, yüzde 2.1 ve yüzde 2.1 olacağı beklenilmektedir.

Orta Vadeli beklentiler raporuna göre, 2019 yılında ortalama yüzde 2.6 civarında gerçekleşen RPI ise 2021, 2022 ve 2023 yıllarında bir miktar artarak sırasıyla ortalama yüzde 2.7, yüzde 3.3 ve yüzde 3.4 olacağı beklenilmektedir (HM Treasury, 2020).

Ancak Covid-19 pandemisi sonrası Nisan 2020 sayısı ile güncellenen IMF tahminlerine göre Birleşik Krallık'ın Tüketici fiyatları 2019 yılında yüzde 1.8 iken 2020 yılında yüzde 1.2, 2021 yılında ise yüzde 1.5 olmuştur (IMF, Nisan 2020).

İstihdam ve İşsizlik

AB Komisyonu, IMF, OECD ve Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı gibi çeşitli kuruluşların Birleşik Krallık'taki, Avrupa Birliği'deki ve Euro Bölgesindeki işsizlik oranı tahminleri aşağıdaki tablolarda birleştirilerek özetlenmiştir.

Tablo 7: Birleşik Krallık'taki İşsizlik Oranı Tahminleri

Kurum/ Kuruluş	2018	2019	2020 (Korona öncesi tahminler)	2020	2021 (Korona öncesi tahminler)	2021	2022	2023
AB Komisyonu	-	3.7	-	6.7	-	6	-	-
Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı	-	4	4	-	4	-	4.1	4

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

IMF	4.1	3.8	3.8	4.8	-	4.4	-	-
OECD	-	4	4.1	-	-	-	-	-

Mayıs 2020'deki Avrupa Birliği Komisyonu raporuna göre, salgın önlemleri nedeniyle Birleşik Krallık'taki istihdam oranının 2020 yılında keskin bir şekilde azalacağı, dolayısıyla 2019 yılında yüzde 3.7 ile tarihi seviyede düşük olan işsizlik oranının 2020'de ortalama yüzde 6.7'ye çıkacağı, 2021 yılında ise yüzde 6'ya düşeceği beklenilmekteydi (European Commission, Mayıs 2020).

Maliye bakanlığının Aralık 2019'daki raporuna göre, Birleşik Krallık'ta kısa vadedeki genel işsizlik oranı 2019 yılı ortalaması olarak yüzde 3.9 oranında gerçekleşirken, 2020 yılında gerçekleşmesi beklenen işsizlik oranının da yüzde 4.1 olarak gerçekleşmesi beklenilmekteydi. Birleşik Krallık'ta orta vadede beklenen genel işsizlik oranı ise 2019 yılı ortalaması olarak yüzde 4.0 oranında gerçekleşmiş olup bu oranın 2021, 2022 ve 2023 yıllarında çok fazla bir değişiklik göstermeden sırasıyla ortalama yüzde 4.0, yüzde . 4.1 ve yüzde 4.0 olacağı beklenilmektedir (HM Treasury, 2020).

İşgücü Piyasası

Brexit'in Birleşik Krallık ekonomisine olabilecek bir diğer olumsuz etkisi de Birleşik Krallık işgücü piyasasındaki verimliliği düşürecek olmasıdır. Hâlihazırda Birleşik Krallık işgücü

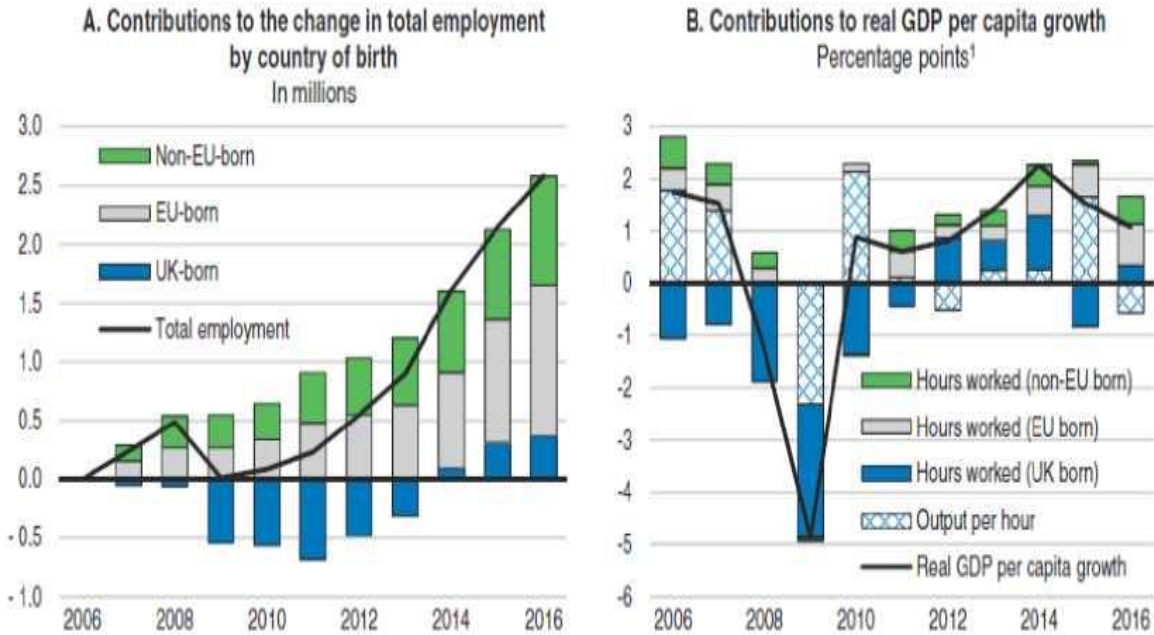
verimliliği OECD ortalamasına çok yakın iken Avrupa Birliği, Fransa ve Almanya'dan yüzde 20-25 oranında azdır. Azalan açık ticaret imkanları, zayıf araştırma ve geliştirme yoğunluğu ve daha az işgücü arzından dolayı Brexit'in 10 yıl sonra toplam faktör verimliliğini yüzde 3 oranında azaltacağı beklenilmektedir (OECD, 2020). Oysaki göç, yüksek işgücü kaynağı faydası ve verimlilik kazancından dolayı Birleşik Krallık'taki yaşam standardını yükseltmiştir.

Bu durum işgücü piyasasını yabancı işgücüne açık tutmanın önemini de göstermektedir. Birleşik Krallık'taki Avrupa Birliği göçmenleri birçok diğer Avrupa Birliği üyesi ülkelerindeki Avrupa Birliği göçmenlerine nazaran daha yüksek eğitim seviyesine sahiptirler. Ayrıca, araştırmalar yüksek eğitilmiş göçmenlerin verimlilik üzerinde olumlu etkileri olduğunu da ortaya koymaktadır.

Bu konuya ilişkin aşağıda sunulan tablo tetkikinden görüleceği üzere, Avrupa Birliği doğumlu veya Avrupa Birliği ülkeleri dışı doğumlu göçmenlerin GSYİH'ya ve verimliliğe katkıları Birleşik Krallık doğumlu işgücüne nazaran çok daha fazladır (OECD, 2020).

Tablo 8: Göç İşgücü Piyasalarını Büyüttü, Kişi Başı GSYİH'yı Son 10 Yılda Arttırdı

Figure 6. Immigration has expanded the labour market, lifting GDP per capita over the last decade

Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımı

Avrupa Parlamentosu'nun Mart 2020'de yayınladığı raporda görüleceği üzere, 2018 yılı itibariyle Avrupa Birliği'nin 7.033 milyar Euroluk dışa dönük yabancı sermaye yatırım stoku mevcut iken, 5.692 milyar Euroluk içe dönük yabancı sermaye yatırım stoku mevcuttur. Birleşik Krallık'ın ise 1.386 milyar Euroluk dışa dönük yabancı sermaye yatırım stoku mevcut iken, 1.314 milyar Euroluk içe dönük yabancı sermaye yatırım stoku mevcuttur (European Parliament, 2020).

Sonuç

Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği arasındaki ekonomik ilişkiler tıpkı siyasi ilişkiler gibi tarihi süreç içerisinde daima dalgalı bir seyir takip etmiş ve bu dalgalı süreç günümüze dek sürüp gelmiştir.

Avrupa Birliği içindeki faaliyetlerde hep eleştiren ülke olarak yerini alan Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği ülkeleri arasındaki ilişki kuşku ve güvensizlik taşıdığından iki taraf arasında sağlam bir birliktelik kurulamamıştır.

2016'da başlayan ve 2020'de Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla sonuçlanan Brexit süreci; başta ticaret, finans, üretim, hizmet, istihdam ve yatırım olmak üzere ekonominin her alanında ülkenin büyüme oranına etki edecektir.

Birleşik Krallık'ın en büyük ekonomi ortağıyla yollarını ayırması, doğrudan yabancı yatırım, işçi sayıları, malî yönetmelikler, ithâlat-ihracat dengesi, sterlinin değeri ve finansal sektör üzerinden ülke ekonomisine etki etmiştir.

Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği yönetimlerinin yaptığı modelleme ve alternatif senaryolara göre Brexit, özellikle Birleşik Krallık'ın gayri safi milli hâsılasına kısa vadede negatif etki yapacak olsa da orta ve uzun vadede bu etki pozitif dönüşeceğinden dünya ekonomisi bu etkileşimden payını alacaktır.

Küresel bir güç ve Almanya'dan sonra Avrupa Birliği ekonomisinin en büyük aktörü olan Birleşik Krallık'ın Brexit sürecinde ekonomi yapısının verilerle ortaya konduğu bu çalışmada, iki taraf

arasındaki karşılıklı etkileşim düzeyi, ekonomi büyüme maliyetinin ne ölçüde olacağı ile birlikte yeni sürece nasıl uyum sağlayacakları incelenmiş ve bu doğrultuda çalışma metni içinde tespitlerde bulunulmuştur.

Küresel ekonominin önde gelen ülkesi Birleşik Krallık ile onun en büyük ekonomi ortağı Avrupa Birliği ülkeleri çalışmanın örneklemini oluşturmuş, bu amaçla iki yapı arasındaki ekonomik süreç birçok açıdan incelenmeye tabi tutulmuştur.

Dünya üzerinde küresel ölçekte faaliyet gösteren ve raporlamalar yapan birçok ulusal ve uluslararası kuruluşun açık kaynaklardan yayımlanan ekonomi raporları incelenmiş, bu kuruluşların her bir ekonomi konu başlığı hakkındaki verileri derlenmiş ve konu hakkında genel bir çerçeve sunularak çalışma sonlanmıştır.

Böylelikle de Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği yönetimlerinin mevcut durumdan yola çıkarak geleceğe yönelik ekonomik vizyon, perspektif ve tahminleri bütüncül olarak değerlendirilerek her iki yapının ekonomik büyümeleri hususunda genel tespit ve neticelere ulaşılmıştır.

Kaynakça

Baykal, S. ve Göçmen İ., (2019). *Avrupa Birliği Kurumsal Hukuku ve Ekonomik İşbirlikleri*, Ankara: Seçkin Yayınları.

Cameron, D. (2012). David Cameron: We need to be clear Avrupa Birliğiout the best way of getting what is best for Britain, *The Telegraph*.

<https://www.telegraph.co.uk/news/politics/david-cameron/9367479/David-Cameron>

European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs. (2020). European Economic Forecast, Spring 2020. Institutional Paper 125, May 2020

European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs. (2020). European Economic Forecast, Winter 2020 (Interim). Institutional Paper 121, February 2020.

European Parliament, Directorate General for Internal Policies, European Parliament's Committee on Internal Market and Consumer Protection. (2017).

Avrupa Birliği İle Birleşik Krallık Arasındaki Ticaret Hacmi

EU Referandum Results. (2016). *BBC News*.

<http://www.bbc.com/news/politics/eu-referendum/results>,

George, A. (2020). The European Union, Brexit and Economic Nationalism, *The Fletcher Forum of World Affairs*, Winter 2017, 41:1.

Habermas, J. (12.07.2020). Core Europe to the rescue: a conversation with Jürgen Habermas out Brexit and the EU crisis, *Social Europe*.

Hewit G. (09.12.2021). David Cameron blocks EU-wide deal to tackle euro crisis, *BBC News*, <https://www.bbc.com/news/uk-16104275>

High Majesty (HM) Treasury. (2020). Forecasts for the UK economy: a comparison of independent forecasts, No. 389. London.

International Monetary Fund (IMF). (2020). World Economic Outlook, April 2020, *The Great Lockdown*, <https://www.imf.org/en/Publications/WE0/Issues/2020/04/14>

International Monetary Fund (IMF). (October 2021). World Economic Outlook, October 2021. *Global Manufacturing Downturn*, Rising Trade Barriers.

<https://www.imf.org/en/Publications/WEQ/Issues/2021/10/01/world-economic>

Kirman, M. A. (2021). Brexit: Öncesi ve Sonrasıyla İngiltere, *KSÜ Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(20), 66-98.

Lynch, P. (2020). The triumph and tribulations of Conservative Euroscepticism, EU Referendum Analysis 2012: Media, Voters and the Campaign, Early reflections from leading UK academics, *The Centre for the Study of Journalism*, Culture and Community, Bournemouth University. Poole, England.

Meyer C. (2021). Why facts did matter in the campaign, EU Referendum Analysis 2016: Media, Voters and the Campaign, Early reflections from leading UK academics, *The Centre for the Study of Journalism*, Culture and Community, Bournemouth University. Poole, England.

OECD. (2020). OECD Economic Surveys: United Kingdom 2020, Paris, *OECD Publishing*. <http://dx.doi.org/10.1787/eco-surveys-gbr-2017-en>

OECD. (2021). OECD Economic Outlook, Volume 2021 Issue 2, Preliminary Version.

Ryan, C., (2021). Where does one start to make sense of Brexit? *International Economics & Economic Policy*, 13(4), 531-537.

Taylor, A. (25.06.2021). The uncomfortable question: Was the Brexit vote based on racism? *The Washington Post*, <https://www.washingtonpost.com/news/worldviews>

Tekin Beyza, Ç. (2021). France and European Integration: An uneasy relationship, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl:17 Sayı:33.

Tusk, D. (2020). Brexit could destroy Western political civilisation, *BBC News*, <https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36515680>

United Nations (UN). (16.06.2020). World Economic Situation and Prospects 2020 Full Report.

Ward, M. (16.12.2021). Statistics on UK-EU trade, Briefing Paper, *House of Commons Library*, 7851.